

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-04-05

Diarienummer 0133/24

Strategisk samordning

Ann-Louise Eliasson

Telefon: 031-368 27 75

E-post:

ann-louise.eliasson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Information om taxekonstruktion avfall

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden antecknar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Miljöstyrningen i avfallstaxan behöver revideras på grund av lagändringar och nya insamlingssystem. I samband med nämndens strategidag informerades och diskuterades behovet av att revidera taxekonstruktionen för avfallsavgifterna. En inriktning för konstruktionen behövs inför att nämnden i september ska föreslå en avfallstaxa för 2025.

Idag finns tre omfattande miljöstyrningar i avfallstaxan. Miljöstyrningen för ökad sortering av matavfall försvinner när obligatorisk sortering införs och viktdebiteringen och volymdebiteringen, som uppmuntrar till ökad sortering samt till minskade avfallsmängder, kan inte göras på samma sätt som idag när småhusen får tvåfackskärl.

Förvaltningen visar på olika alternativ för den framtida avfallstaxan och effekter av dessa. Ett alternativ är att inte debitera någon viktavgift för restavfall utan istället ha en volymbaserad taxa. Ett annat alternativ är att alla kunder utöver en volymbaserad del även debiteras viktavgift för restavfallet och småhusen även för matavfallets vikt.

Införandet av nya avgifter görs lämpligen områdesvis för småhusen i samband med att småhusen får tvåfackskärl och förpackningsinsamling och för övriga kunder när flerbostadshusen får obligatorisk förpackningsinsamling.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson

Förvaltningsdirektör

Bilagor

1. Presentation från strategidag samt exempel på ekonomiska kundeffekter

Ärendet

Nämnden informeras om förslag till ändrad miljöstyrning i avfallstaxan. I samband med nämndens strategidag informerades och diskuterades behovet av att revidera taxekonstruktionen för avfallsavgifterna. En inriktning för konstruktionen behövs inför att nämnden i september ska föreslå en avfallstaxa från 2025. Ett beslut om inriktning planeras till nämndmötet i maj.

Beskrivning av ärendet

Nuläge och behov

Bakgrund

I dagens avfallstaxa finns miljöstyrande avgifter i enlighet med de möjligheter som ges i miljöbalkens reglering av avfallstaxan. Styrningen innebär att avfallstjänsterna inte debiteras enbart utifrån självkostnaden för avfallshanteringen utan att det finns positiva och negativa ekonomiska incitament för att styra beteendet i en mer ekologiskt hållbar riktning.

Den ekonomiska miljöstyrningen i avfallstaxan behöver revideras på grund av lagändringar och nya insamlingssystem. Idag är de tre mest omfattande miljöstyrningarna i avfallstaxan inriktade på matavfall, avfallsvikt och avfallsvolym. Inför framtagande av förslag till avfallstaxa för 2025 behövs en inriktning för konstruktionen. I september ska Kretslopp och vattennämnden besluta om ett förslag till avfallstaxa att gälla från 2025. I bilagan med bildspel från strategidagarna finns bilder som illustrerar dagens styrning och möjliga alternativ samt deras effekter.

En fjärde styrning är avgifterna för försvårad hämtning, främst avgifter för dragväg. Dessa avgifter påverkas inte av de kommande förändringarna.

Matavfall

Miljöstyrning i taxan för ökad sortering av matavfall uppmuntrar kunder till att ha separat hantering av matavfall. Det görs genom att benämna restfraktionen från hushållen restavfall hos de kunder som har tjänster för matavfall eller godkänd hemkompost och debitera lägre avgift för hämtning av restavfall än för blandat avfall. Blandat avfall är benämningen på avfallet från de hushåll som inte har behållare för matavfall eller kompost. Prisskillnaden mellan tjänster för restavfall och blandat avfall är idag ungefär 30 procent. På så sätt skickas en ekonomisk signal att sortera matavfall till kunderna.

Genom en lagändring ska alla sortera sitt matavfall sedan 1 januari 2024. Naturvårdsverket har gett dispens för införande av matavfallsinsamling i Göteborg så att obligatoriet ska kunna samordnas med införande av förpackningsinsamling. Eftersom matavfallssorteringen nu görs obligatorisk och utsortering införs successivt för alla kunder under de närmaste åren finns inget behov av att ha kvar den ekonomiska miljöstyrningen avseende matavfallssortering i taxan. Incitamentet har bidragit till att innan obligatoriet började införas hade redan 80 procent av kunderna valt tjänster med sortering av matavfall. Det ekonomiska incitamentet ersätts av ett skarpt krav.

Viktavgift

Viktavgift infördes successivt i Göteborg under perioden 2010 till 2013. Viktavgiften utgör cirka 30 procent av de totala taxeintäkterna för avfallsverksamheten och gäller i hela Göteborg utom i södra skärgården. Det är viktavgift på restavfall och blandat avfall som idag uppgår till 3,15 kr/kg (med moms) och avfallsbehållaren vägs vid tömning för att vikten ska kunna debiteras.

Effekterna av viktavgiften har varit lägre avfallsvikter än innan viktdebitering infördes och lägre vikter jämfört med sverigesnittet, framförallt i småhus med egna tjänster.

Viktdebiteringen, som uppmuntrar till ökad sortering, både av matavfall och förpackningar, samt till minskade avfallsmängder, kommer inte kunna göras på samma sätt som idag när småhusen får tvåfackskärl. Småhusen byter från dagens system med separata behållare för matavfall och restavfall till tvåfackskärl när fastighetsnära förpackningsinsamling införs utifrån lagkrav. Systembytet sker under perioden 2025 till 2027 utifrån de beslut som fattades i Kretslopp och vattennämnden under 2023.

Att den miljöstyrande effekten av vikttaga är störst i småhusen bidrar till att de i snitt lämnar ca 210 kg restavfall per hushåll och år jämfört med lägenhetshushållen som lämnar i genomsnitt 260 kg per hushåll och år, trots att det är färre personer per lägenhetshushåll (1,7 personer mot 3 i småhus). Detta ger effekten att för småhusen är den viktbaseade delen av avgiften lägre än för flerbostadshusen. Cirka 25 procent av avfallshanteringskostnaderna för småhus är viktavgift mot cirka 45 procent för flerbostadshus. Resterande del av avgiften är volymbaserad. Vissa områden med småhus har gemensam hämtning, till exempel genom en samfällighetsförening, och i avfallshänseende hanteras de på samma sätt som flerbostadshus.

Eftersom viktavgiften är högre än förvaltningens kostnader för behandling ger viktavgiften idag ett stort bidrag till gemensam service som till exempel återvinningscentraler. Dessa nyttjas fler gånger per år av hushåll i småhus och för att småhusen ska bidra till att betala för sin andel har den volymbaserade årsavgiften för villatjänsterna höjts extra vid något tillfälle.

I tvåfackskärln kommer matavfall och restavfall att ligga i samma kärl och tömmas samtidigt i insamlingsfordonet. De två fraktionerna kan inte på något robust, rationellt eller enkelt sätt vägas var för sig vid tömning av tvåfackskärl utan båda fraktionerna vägs tillsammans med en summerad vikt.

Införandet av tvåfackskärl innebär att om avfallstaxan ska innehålla en viktavgift behöver restavfall och matavfall debiteras en gemensam och samlad viktavgift för småhusen. Flerbostadshus och verksamheter har kvar separata kärl vilket innebär att det är tekniskt möjligt att fortsätta väga de olika fraktionerna separat.

Volymavgift

Idag har samtliga tjänster för restavfall och blandat avfall en årsavgift som baseras på behållarens storlek, valt tömningsintervall och om det är en helårs- eller en sommartjänst. Sammantaget ger behållarstorlek, intervall och hämtperiod en årsvolym för tjänsten. Historiskt har volymen varit den vanligaste debiteringsgrunden för avfallstjänster i Sverige, som korresponderar väl med de kostnader som uppkommer för hämtningen. Volymbaserade avgifter ger en miljöstyrning när de ingående parametrarna är valbara. Med mindre årsvolym

behöver hushållen sortera och minimera för att få plats för sitt avfall. Även denna styreffekt är större för småhusen då volymbehovet för ett flerbostadshus beror av flera hushålls beteende och det är lämpligt med tillräcklig kapacitet för långhelger och liknande i flerbostadshusens avfallssystem.

Småhusen i Göteborg kan idag välja mellan kärlstorlekarna 140, 190 och 240 liter och hämtningsintervallen varannan vecka eller var fjärde vecka för restavfall, vilket ger årsvolymer mellan 1 820 och 6 240 liter, där den största volymen är 3,4 gånger större än den minsta.

Med tvåfackskärl kommer tjänsten för småhus vara ett 240-liters kärl med 120 liter vardera för matavfall och restavfall och ett hämtningsintervall på varannan vecka. I stort sett alla småhus kommer att ha årsvolymer 3 120 liter för restavfallet, varför prissättning av volymen inte blir miljöstyrande. Det blir servicen med tillgång till sortering fastighetsnära och enkelheten att sortera som uppmuntrar, istället för ekonomiska incitament. Viss volymdebitering kan kvarstå, det är inte lämpligt med glesare hämtning för tvåfackskärlet som innehåller matavfall, men hushåll med extra stora avfallsmängder kommer att kunna ha en större volym, som då kan debiteras.

För flerbostadshusen, som kommer att ha kvar separata behållare för alla fraktioner, kan miljöstyrningen med volymavgifter fungera som idag. Det vill säga att storleken och frekvensen på restavfallskärnen väljs utifrån behov och årsavgiften är högre för en större volym.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår två olika alternativ för den framtida avfallstaxan, fler varianter och kombinationer är möjliga, men dessa två alternativ bedöms vara de lämpligaste kombinationerna utifrån ambitioner att få en begriplig taxa, tydlig miljöstyrning och rättvis kostnadsfördelning mellan olika kundgrupper. Alternativ 1 är en volymtaxa där inte viktavgift debiteras för restavfall eller matavfall för någon kundgrupp (utom för de där avfallet hämtas i container). Alternativ 2 är en taxa med både volymdebitering och viktavgift. Viktavgiften tas då ut på allt restavfall samt för småhusen matavfall, det vill säga för hela innehållet i tvåfackskärlet.

Införande

Oavsett alternativ för framtida avfallstaxa bör den lämpligen införas för kunder som använder villatjänster områdesvis i samband med att småhusen får nya tjänster med tvåfackskärl och förpackningsinsamling. De kan då inte längre debiteras viktavgift för restavfall. De nya tjänsterna prissätts istället enligt den nya konstruktionen. Detta sker från 2025, besluten om taxa som fattas under 2024 behöver därför innehålla avgifter för småhusens tjänster utifrån en ny konstruktion.

För några återstående flerbostadshus och verksamheter pågår övergången från blandat avfall till restavfall. Den högre avgiften för blandat avfall kan finnas kvar några år till. Det blir succesivt färre som använder dem när obligatorisk matavfallssortering införs.

Övergången till framtida konstruktion för flerbostadshus och verksamheter bör ske över hela staden när förpackningsinsamlingen övergår från frivillig till obligatorisk insamling för flerbostadshusen under 2027. Under 2027 ska de sista småhusen få sina tvåfackskärl och förpackningsinsamlingen i flerbostadshus övergår från auktoriserad till tilldelad eller upphandlad insamling. Fram till 2027 har de flesta av kunderna i flerbostadshus och verksamheter samma tjänster som idag från Kretslopp och vatten och att tjänsterna förändras hos småhusen påverkar inte flerbostadshus eller verksamheter. Med ett samlat införande av ny taxa får kunder som har flerbostadshus eller verksamheter i flera stadsdelar samma avgift överallt i Göteborg under övergångsperioden vilket underlättar kommunikationen och administrationen av bytet. Det är därmed först i taxebesluten som fattas under 2026 som den nya konstruktionen enligt detta förslag kommer avspeglas i prissättningen av dessa tjänster.

Alternativ 1 med volymavgift

Beskrivning av alternativ 1

I alternativ 1 baseras avgiften på behållarvolym för restavfallstjänsterna. Viktavgiften avskaffas.

De allra flesta småhus med villatjänster kommer att ha en och samma kärldstorlek och tömningsintervall och därmed samma volym och därmed med detta alternativ samma avgift. I 2024 års priser skulle det motsvara 2 740 kronor per år (inklusive moms). Idag finns en stor spridning i avgifter mellan olika småhus, men vanligt är belopp mellan 950 kronor och 3 700 kronor per år (inklusive moms).

För flerbostadshus och verksamheter kvarstår den volymbaserade avgiften som en miljöstyrning på liknande sätt som idag. Viktavgiften försvinner.

Systemeffekter av alternativ 1

Miljöstyrningen går i detta alternativ från dagens ekonomiska incitament som uppmuntrar till att ha tjänster för sortering (matavfallsincitament och volymincitament) och till att sortera och minska avfallet (viktavgift) till skarpa krav på att ha behållare för sortering. Det blir tillgängligheten till systemen som uppmuntrar till sortering istället för ett ekonomiskt incitament i form av en viktavgift.

Effekten av att ha fastighetsnära behållare för matavfall och förpackningar förväntas öka sorteringen och därmed minska restavfallet oavsett vilken prismodell som väljs. Småhusen förväntas minska sina restavfallsmängder med 10 procent och sorteringen av matavfall och förpackningar förväntas öka. Styrningen i alternativ 1 med enbart volymbaserad avgift blir svagare än alternativ 2 som även har en viktavgift.

Genom att effekterna på avfallsmängderna är osäkra innebär alternativ 1 en minskad ekonomisk osäkerhet. Dagens vikttaxa försvårar budgetering och prognoser eftersom mängderna varierar med hushållens beteende. En helt volymbaserad taxa innebär en administrativ förenkling för förvaltningen och minskar risker med feldebitering på grund av felaktigt rapporterade vikter.

För flerbostadshus har incitamenten haft begränsad effekt på hushållens beteende och skillnaden i hushållens sortering och avfallsmängder mellan alternativ med eller utan vikttaxa

bedöms vara liten. Den föreslagna volymavgiften bedöms vara ett incitament som uppmuntrar flerbostadshusägare att informera boende om sortering. Incitamentet är något svagare med enbart volymtaxa (alternativ 1) än om det kombineras med en vikttaxa (alternativ 2).

Volymdebitering är den vanligaste taxekonstruktionen i svenska kommuner och många av dessa har trots avsaknad av vikttaxa goda sorteringsresultat, även om sorteringsresultatet i flerbostadshus har stor förbättringspotential.

Kundeffekter alternativ 1

Skillnaden i kundeffekt mellan alternativen består av ekonomiska effekter och miljöstyrande effekter.

Småhus:

Med alternativ 1 kommer det för en genomsnittskund blir liten skillnad i årskostnad jämfört med idag och en kund som idag har ett stort kärl och mycket avfall får en avgiftssänkning. Småhuskunder med låga avgifter, som tidigare valt tjänster med små kärl och gles tömning, kommer att få en kraftigt höjd avgift. En småhuskund som hemkomposterat, haft ett 140 liters kärl med tömning var fjärde vecka och årligen lämnat avfall motsvarande snittvikten för den tjänsten (ca 50 kg restavfall per år) får i nästan tre gånger så hög årsavgift med alternativ 1.

Eftersom servicenivån ökar genom att förpackningsinsamlingen sker fastighetsnära, samtidigt som denna förändring genomförs, bedöms ändå kundnöjdheten öka. Erfarenheter från kommuner som infört fastighetsnära hämtning av förpackningar upplever ökad nöjdhet trots höjda avgifter. Även erfarenheterna från det test med tvåfackskärl som genomförts i Göteborg visar att kunderna är beredda att betala mer för fastighetsnära insamling. Det är egentligen inte förpackningsinsamlingen som de hushåll som får höjd avgift kommer att betala för med denna ändring, utan det är att tidigare incitament avskaffas som jämnar ut avgifterna mellan olika kunder, men eftersom avgiftsförändringen sker samtidigt kommer det troligen av många upplevas som att den höjda avgiften ger utökad service.

Miljöstyrningen är svagare i detta alternativ än med en vikttaxa då styrningen består i servicenivån och tillgänglighet till sortering.

Flerbostadshus och verksamheter:

För genomsnittliga flerbostadshus och verksamheter kommer avgifterna vara på samma nivå som tidigare, den viktbaserade delen av avgiften försvinner och ersätts av en höjd volymbaserad avgift. Den totala avgiften ligger kvar på samma nivå som tidigare.

Den ekonomiska påverkan uppstår för de kunder som har mer eller mindre avfallsvikter än genomsnittet. För de med lägre avfallsvikter kommer avgiften öka jämfört med idag och tvärtom. Samtidigt kan de med låga avfallsvikter normalt ha färre kärl och därmed få låga volymbaserade kostnader.

Dagens snitt vid veckotömning av ett restavfallskärl med volymen 660 liter är 38 kg, men spridningen är stor. En exempelkund som lämnar 20 kilo per vecka i ett sådant kärl får med exempelavgifterna en kostnadsökning på 2 800 kronor per år, från dagens 9 600 kronor per år till 12 400 kronor i dagens prisnivå (inklusive moms). Samtidigt finns det troligen för en sådan kund en potential att minska kärlvolymen, då 20 kilo per vecka normalt ryms i ett kärl

på 370 liter, och exempelkunden kan då minska sin årskostnad till 6 900 kronor (med volymtaxa inklusive moms). För en snittkund som lämnar 38 kg per vecka i ett 660-liters kärl innebär en avskaffad viktavgift ingen skillnad i årsavgift.

Volymbaserade avgifter ger en följsam miljöstyrande effekt hos flerbostadshus och verksamheter som använder avfallskärl som insamlingssystem jämfört med insamling i andra typer av system, som till exempel underjordsbehållare. Effekten av en volymbaserad avgift blir mer stegvis i större behållare där mindre volymjusteringar är svåra att genomföra och justeringar istället sker genom förändrade tömningsintervall.

Alternativ 2 med viktavgift

Beskrivning av alternativ 2

I alternativ 2 baseras avgiften på behållarvolym och en viktavgift. I detta alternativ debiteras alla kunder för restavfallsvikten och småhusen debiteras även för matavfallsvikten.

Eftersom matavfallet inkluderas i viktavgiften kan den sätts lägre än dagens viktavgift (som är 3,15 kr/kg inklusive moms).

Som ett exempel utifrån taxenivåerna 2024 skulle den volymbaserade delen av avgiften kunna vara 2 190 kronor per år och 1,88 kronor per kilo mat- och restavfall (inklusive moms) för ett småhus med tvåfackskärl. För en kund med låga avfallsmängder (som idag betalar 950 kr/år) ger det 2 300 kronor per år, medan den som har mycket avfall (och idag betalar 3 700 kr/år) kan få betala 3 050 kronor per år (alla belopp inklusive moms).

För flerbostadshus och verksamheter innebär förslaget att en större andel av den totala årsavgiften än idag skulle vara volymbaserad. Viktavgiften finns kvar, men sänks något.

Systemeffekter av alternativ 2

Även i detta alternativ finns det skarpa krav på att ha fastighetsnära sortering av både matavfall och förpackningar. Styrningen med servicenivån skiljer sig inte mellan alternativen. Skillnaden är att i detta alternativ kompletteras kraven med en ekonomisk miljöstyrning.

Alternativ 2 ger möjlighet att ha kvar en ekonomisk miljöstyrning för småhusen, med tvåfackssystemet försvinner den i stort sett helt utan en vikttaxa.

Fördelen med en viktavgift som omfattar även matavfallet är att det ger ett starkare incitament till att minska matsvinn och matavfall. Nya högre mål om minskning av matavfallet väntas antas i EU under året. Under mer än tio år har det debiterats viktavgift för matavfall i Härryda, Lerum och Partille, men alla tre kommunerna kommer att sluta med det när de inför fyrfackskärl. De tre kommunerna samlar in mindre matavfall (mätt i kilo per person) än snittet i regionen. Nackdelen med en viktavgift för tvåfackskärlet är att det kan ge oönskade effekter att debitera matavfallsvikten. Det kan vara svårt att förstå då matavfallssortering tidigare varit subventionerat i taxan och uppfattas som dubbla budskap. Det kan ge ökad hemkompostering där matavfallet inte nyttjas för biogasproduktion i enlighet med målen i avfallsplanen utan istället blir lokalt odlingssubstrat, vilket i och för sig minskar avfallsverksamhetens behandlingskostnader.

Boende i flerbostadshus bedöms inte påverkas direkt, precis som med dagens viktavgift som inte ger någon tydlig effekt på boende förväntas inte heller en sänkt viktavgift göra det. Jämfört med ett alternativ utan vikttaga bedöms däremot fastighetsägarna få ett starkare incitament att bidra till att kommunicera sortering av matavfall och förpackningar med boende och att i större utsträckning anordna sina avfallsutrymmen på ett sätt som underlättar de boendes sortering.

För förvaltningen innebär en vikttaga osäkrare ekonomiska bedömningar och mer administration. Det ger en större risk för feldebiteringar, särskilt i kombination med att samtliga kärl ska bytas ut vid småhusen. Vid kärlyt ska de nya kärlen som placeras ut matchas med rätt ägare i samlingsentreprenörernas system för planering och i bilar vilket erfarenhetsmässigt ökar risken för feldebiteringar, varför dessa risker behöver hanteras.

Förvaltningen har inte funnit några exempel på kommuner där obligatorisk fastighetsnära förpackningsinsamling kombinerats med vikttaga. Det är därför oklart hur stor effekten av att kombinera de båda styrningarna är på avfallsmängder och sortering.

Kundeffekter alternativ 2

Småhus:

Tidigare taxekonstruktion har gett hushållen som bor i småhus möjlighet att påverka sina avfallskostnader med kärlestorlek, frekvens och matavfallssortering. Dessa möjligheter försvinner med tvåfackskärlen som är ett mer enhetligt system, genom en viktavgift kan de påverka någon del av avgiften.

En småhuskund som hemkomposterat, haft ett 140 liters kärl med tömning var fjärde vecka och årligen lämnat avfall motsvarande snittvikten för den tjänsten (ca 50 kg restavfall per år) får drygt två gånger så hög årsavgift med alternativ 2. För en genomsnittskund blir det ingen skillnad jämfört med idag och en kund som idag har ett stort kärl och mycket avfall får en avgiftssänkning.

Även med detta alternativ bedöms kundnöjdheten öka när tvåfackssystem införs, trots att vissa kunder får höjda avgifter.

Flerbostadshus och verksamheter:

Med alternativ 2 kommer en förskjutning ske där volymandelen av avgiften blir större än idag och viktandelen av avgiften minskar. De totala avgifterna som kundgrupperna betalar påverkas inte men det kan påverka fördelningen mellan olika kunder inom gruppen. Precis som för småhuskunderna kommer de med en låg avfallsvikt att få en högre avgift än idag och tvärtom, men som exemplet i alternativ 2 visar finns då ofta möjlighet att ha en låg kärlyolym och på så sätt hålla nere avgifterna. Möjligheterna till detta är lägre för kunder med andra samlingsystem än kärll.

Andra möjligheter utöver föreslagna alternativ

Förvaltningen har identifierat några andra möjligheter som kan övervägas för en framtida taxekonstruktion.

- a) *Börja med alternativ 1 och sedan på sikt övergå till alternativ 2.* Om alternativ 1, utan viktavgift, väljs som taxekonstruktion kan styrningen på längre sikt kompletteras med

en viktavgift. Alternativ 1 innebär att i småhusen blir ökad service genom tillgänglighet till sortering den viktigaste miljöstyrningen och för flerbostadshus och verksamheter kompletteras de obligatoriska matavfalls- och förpackningsavfallskärnen med volymbaserad styrning. Om effekten av dessa styrningar avtar med tiden kan vikttaxa återigen läggas till och då stärka kommunikations-budskap om att minska avfallsmängderna. Ett återinförande skulle då vara lämpligt att överväga kring år 2030 när fastighetsnära förpackningsinsamling funnits på plats några år. Det förutsätter att tekniska och administrativa system för att väga och debitera viktavgifter vidmakthålls.

- b) *Alternativ 2 med viktavgift på allt matavfall.* För alternativ 2 skulle viktavgiften även kunna tas ut på matavfall från flerbostadshus och verksamheter. Det skulle ge en mer enhetlig debiteringsmodell mellan olika kundgrupper och underlätta kommunikation om minskat matsvinn. En stor nackdel är att utsorteringen av matavfall idag är låg i många flerbostadshus och att en viktavgift på matavfallet skulle sänka incitamentet som bidrar till att öka utsortering av matavfallet.
- c) *En kombination av alternativ 1 och två.* Ingen viktavgift för småhusens tvåfackstjänster enligt alternativ 1, men med viktavgiften på restavfall från flerbostadshus och verksamheter enligt alternativ 2. Effekten blir en kombination av de som beskrivs ovan under alternativ 1 och 2. Nackdelen med en sådan kombination är att styrning med viktavgift ger störst effekt i småhusen. Kombinationen skulle innebära att man behåller de nackdelar som finns med en viktavgift, men tappar de största fördelarna.
- d) *En annan möjlig kombination.* Viktavgiften avskaffas för flerbostäder och verksamheter som istället får en volymbaserad taxa enligt alternativ 1 och småhusen debiteras en viktavgift enligt alternativ 2. Effekten blir en kombination av de som beskrivs ovan. Det ger möjlighet till en miljöstyrande taxa för småhusen där den ger bäst effekt, men sänker incitamenten till sortering i flerbostadshus och verksamheter något.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Eftersom ärendet avser ny taxekonstruktion ligger effekterna till stor del i de ekonomiska och ekologiska dimensionerna och beskrivs ovan under ärendet och förvaltningens bedömning, men sammanfattas här.

Alternativ 1 utan viktavgift minskar riskerna för avfallsekonomin jämfört med alternativ 2 med viktavgift och jämfört med dagens taxekonstruktion.

Båda alternativen ger höjda avgifter jämfört med idag för kunder som har låga avfallsvikter, men med kraftigare effekt i alternativ 1.

Bedömning ur ekologisk dimension

Eftersom ärendet avser ny taxekonstruktion ligger effekterna till stor del i de ekonomiska och ekologiska dimensionerna och beskrivs ovan under ärendet och förvaltningens bedömning, men sammanfattas här.

Alternativ 1 utan viktavgift ger svagare miljöstyrning än alternativ 2. Viktavgiften kan ge eftersträvarde effekter på framförallt avfallsmängder och sortering för hushåll i småhus vilket

är positivt ur en ekologisk dimension. En viktavgift som omfattar matavfallet kan dock minska andelen matavfall som går till biogasproduktion, vilket motverkar uppsatta miljömål.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.